

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a laptulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ.
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitlér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél 30 kr.

A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájában és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetési felhívás

„BÁCSKA”
 XXII. évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 6 ft.
 Fél évre 3 ft.
 Negyed évre 1 ft 50 kr.

Néptanítók számára:

Egész évre 4 ft.
 Fél évre 2 ft.
 Negyed évre 1 ft.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor** és fia könyv- és könyvnyomdájába küldendők.

Jubileumi ünnepély.

A „Zombori Magyar Jótékony Nőegylet” a helybeli érseki óvodánképző intézetben folyó hó 25-én szeretett elnöknőjének, Esztergamy Borbála urnőnek azon alkalomból, hogy egy negyed század óta vezet lankadatlan buzgalommal és fáradhatatlan törekvéssel az egyesület ügyeit, ünnepélyt rendezett, melyen az ünnepeltet azon meglepetésben részesítette, hogy megfestette arcképét és azt a mai ünnepélyen leplezte le.

Gyenge az én tollam arra, hogy csak főbb vonásokban is eseteljem az ünnepelt hervadhatlan érdemeit azokért, miket egy negyed század alatt az egyesület felvirágoztatása, a szegények és gyámolatlanok segítése és támogatása érdekében tett, de feleslegesnek is tartom itt azokat felemlíteni, mivel azok a nagyközönség előtt teljesen ismeretesek, mert a ki valamely egyesület élén 25 évig áll, az bizonyára munkájában töltötte el e nagy időt, munkában, teljes ambícióval, miről a nagyközönségnek nagyon sokszor volt alkalma meggyőződést szerezni, munkában, melyet mindenki csak a legteljesebb elismeréssel honorál. Nem méltatom ezért tehát az ünnepelt érdemeit — de azon őszinte jókívánságunkat el nem mulaszthatom kifejezni, hogy: tartsa meg a Mindenható még sokáig és vezesse ezen nemes egyletet még igen, igen hosszú ideig.

Maga az ünnepély lefolyása a következő volt. Reggel 1/10 órakor gyülekeztek a nőegylet tagjai az intézet nagytermében, 1/10 órakor érkezett meg az egyleti titkár kíséretében az ünnepelt, kit a nőegylet alelnöknője, id. Mihályi Jánosné az egylet néhány tagjával fogadott, mely után — fehérruhás leánykák sora között — az ünnepeltet valamennyien az intézet kápolnájába kísérték, hol ezen emlékezetes nagy nap emlékére ünnepélyes nagy énekes misét mondott az intézet igazgatója, mise alatt pedig az intézet növendékei gyönyörűen énekeltek. A hálaadó istentisztelet után pedig az ünnepeltet az intézet nagytermébe kísérték, hol az intézet énekkara vezette be az ünnepélyt, mely után a nőegyleti titkár, Megyesi Ferenc gimnáziumi tanár a következő, hatalmas szónoki lendülettel elmondott, igazán gyönyörű beszéddel üdvözölte az ünnepeltet:

Nagyságos elnöknősszony!

Mélyen tisztelt ünneplő közönség!

Mély meghatottság száll szívemre, lelkemet ünneplés nyugalom tölti el. Ajkamra ólomsúly nehezedik, hangom, feledék, felmondja szolgálatát. Könyv és mégis nehéz a feladat, mely előtt állok, örülnöm kell s imé félek.

Először szólok a díszes gyülekezetben s boldog vagyok, hogy szólhatok, hiszen oly magasra a mit mondanom kell. Először szólok itt s félek, hogy nem lesz elég erőm kifejezni azt, mit lelkem vágya s ünneplőnk célja reám ró.

Méltatom kell 25 év működését. Könyv feladat ott, hol dusskálkodhatom az érdemekben.

Hálát kell mondanom sok ezer szív nevében s hódolatot kell tolmácsolnom a tisztelők száza nevében. Emberi erőt felülmúló feladat akkor, midőn magam is e tisztelők közt állok. Hogy is szóljak akkor, midőn annyi érdem láttára szívem sebes verése, lelkem ámulása lezárja ajkamat? Hol is találjak szót, mely méltó volna e gyülekezet ajkára, mely méltó volna ahhoz, kit vele ünnepleni akarok. A mindennapi élet tevékenység-

géhez szokott lelkem hiába keres, kutat, de ily szavakat nem talál.

Szóljanak hát helyettem számok, szóljanak az egylet könyvei s pótolja azt, mit gyenge erőm elmondani képtelen a mindannyiunk szívében élő tisztelet.

Néhány nemesen érző, magasra gondolkozó nő buzgókodására megalakult az 1872. évben a zombori magyar jótékony nőegylet 67 alapító és 22 pártoló taggal. Enyhíteni a nyomort, irgalmasságot gyakorolni, letörölni a szegények könnyeit, kenyeret adni az éhezőknek, gyógyítani a betegeknek, a kisednevelés előmozdításával elősegíteni a haza jólétét volt a megalakult egylet célja.

Az egylet megalapításának érdeme néhai Czedler Jánosné urnőt illeti meg, ki mint az egylet buzgó elnöke két évig állott az egylet élén s kit férje Czedler János ügyvéd ur mint az egylet jegyzője támogatott.

Az 1874. év elején a nevezett elnöknő lemondása folytán az egylet ügyeinek vezetése a jelenlegi elnöknő özv. Esztergamy Borbála urnő kezébe került, ki ezen nemes hivatásu emberbaráti s főleg a szegények segélyezésére alakult egyletnek azóta folytonosan — tehát 25 éven át — buzgó, tevékeny és fáradhatatlan elnöke.

Valamint országok jóléte csakis a vezető s kormányzó hatalom tehetőségétől és erejétől függ, ugy egyes társulatok is csak tapintatos, céltudatos, buzgó s lelkes vezetés alatt virulhatnak. Munkálkodik ugyan minden tag, mert a részek munkája nélkül a legtevékenyebb fő sem tud sikert aratni, de a munka lelkét mégis csak a fő adja meg. Az ő példája vonz, az ő szava buzdít, az ő fáradhatatlan, lelkes működése lelkesíti másokat is a nemes cél elérésére.

Innen van, hogy valamint a birodalmak dicsősége egyes fejedelmek nevéhez, szerény egyletünk jóléte a szeretett és tisztelt elnöknőnek nevéhez fűződik.

Megválasztása alkalmával az egylet vagyona 2047 ft 60 krból állott. És hogy az ő tevékeny keze 25 éven át mennyire fejlesztette, legjobban mutatják az évenkénti zárszámadásokból kivont adatok, melyek szerint a nőegylet fenállása óta a helybeli szegények segélyezésére 16272 ft 11 kr., 1882. óta a helybeli iskolás gyermekek felruházására 8530 ft, a kisedővő intézet létesítésére alapítványul 7000 ft, ugyanannak felszerelésére 940 ft 51 kr., egyéb jótékony célokra 701 ft 73 kr., összesen tehát 33,444 ft 35 krt fordított a buzgó nőegyleti tagok által az egyleti pénztárba befizetett tagdíjakból, továbbá az általuk időközönként rendezett mulatságokból és a kapott adományokból, melyek közül a zombori takarékpénztár évenkénti adományai állanak elő helyen. Ugy ezek, mint a többiek a nőegylet jegyzőkönyveiben és számadásaiban vannak megörökítve. E nagyművű segélyezések mellett a nőegyletnek az 1898. év végéig még 12,062 forint 31 krnyi készpénz vagyona van.

Hogy ezen széperedményű jótékony működés mennyi buzgósággal és fáradtsággal járt, a nőegylet tagjai legjobban tudják.

De ezen buzgalomnak és fáradtságnak országlánrésze az egylet mélyen tisztelt és szeretett elnöknősszonyát, Esztergamy Borbála urnőt illeti meg, ki magas kora mellett 25 évi elnöki működésében első sorban maga kereste fel s jelölte ki segélyezésre szorult polgártársainkat s mindig elől járt ott, hol a nyomort enyhíteni és jótékonytágot gyakorolni kellett.

A nőegylet tagjai eltelve a ritka buzgóság iránti tisztelettel, szeretett elnöknőjüknek emléket állítottak, mely a késő unokáknak is hirdesse az ő áldásos működését. Magánadakozás útján megfestették arcképét, hogy jóságos szeme folytonosan rájuk mosolygjon, hogy arcvonásain tanulják meg a gyermekek az érdemeket tisztelni.

Az arckép ime elkészült s mi mindannyian összejöttünk, hogy szeretett s mélyen tisztelt elnöknősszonyunk 25 éves fáradalmait nyilvánosan és ünneplésesen megköszönjük. Megköszönjük azáltal, hogy tiszteletünk s hálás ragaszkodásunk ezen látható jelet, az ő arcképét lepleztük s áldásos működésének emlékére a nőegylet által megteremtett kisedővő intézet helyiségében elhelyeztük.

Kérem tehát az itteni kisedővőintézetet vezető mélyen tisztelt igazgató urat és az árvaház igen tisztelt főnöknőjét, hogy a nőegylet részéről átadott ezen emlékarcképet a kisedővőintézet helyiségében elhelyezni s kegyesen megőrizni méltóztatassék, a nőegylet azon szívből eredő kívánsága mellett, hogy a nőegylet buzgó és fáradhatatlan elnöknőjét, Esztergamy Borbála urnőt, az egyletnek 25 éven át lelkes vezetőjét a jó Isten mindannyiunk legnagyobb örömeire és a szegények gyámolítására még igen sokáig éltesse. Eljen!

Ezután ismét a növendékek — a tőlük már megszokott precizitással — énekeltek, melynek végeztével az intézet igazgatója a következő igen szép beszéd kíséretében vette át, a kisedővőben leendő megőrzés végett, az ünnepelt arcképét:

Nagyságos asszonyom!

Mélyen tisztelt ünneplő közönség!

Kegyes engedelmükért kell hogy eszedezem, amikor most, a „Zombori magyar jótékony nőegylet” meghatott ünnepélyén, — mely a szeretet, tisztelet és kegyeletnek igaz megnyilatkozása; egy ünnepek nélkül való munkás élet elismerésének egyszerűségében is magasra záloga —

szerény intézetünk nevében egy-egy virágszálat abba a ragyogó, színpompás csokorba fűzni bátor vagyok, melyet a nagyérdemű „Z. M. J. N.” nagyságos elnöknőjének negyedszázados jubileumára szerető kezekkel kötözött; a mikor igénytelenségemben és az egylet körén kívül állva, látszólag jogcím nélkül is azoknak a kegyeletes érzelmeknek a tolmácsul szegődöm, melyeket a nőegylet és kitűnően annak nagys. elnöknője emberbaráti, önzetlenül jótékony munkásságával a mi szerény körünkben is fakasztott.

A nőnek Isten adta élethivatásához tartozik boldogítani, — boldogítani és könnyűt törölni nagy áldozatok árán is. Tuláradó szeretetével nemcsak a családi szentélyt melengeti, édes övéit környékezi: azokhoz is hozzáférközik, kiknek küszöbén a szegénység és nyomor áll őrt és a szenvedés minden alakjában napról-napra ott sóhajt és könnyezik.

A szívtelen önzés nem hallja, a gyakran némaságában is szívzaggató jalkiáltást; indulatlan tér ki előre: mert minden sóhaj, minden egyes könnyesepp, az ő könyörtelen szívének egy-egy szemrehányás. Az irgalom leánya letörli a nedves arcot, kisimítja a bánat redőit, mosolyt varázsol a könnyűk helyébe; vigasztal és áldozatot hoz, — gyakran nem is a fölősegesből — ahogy csak a szeretet vigasztalni, a könyörtület áldozni tud. Isten fizesse meg! Boldog az a társadalom, melynek szegénysége és nyomora fölött ilyenét szeretet és áldozatkészség virraszt. Boldog az a nemzet, melynek leányai az igaz szeretet és irgalmasság legmagasabb érzelmeinek hivatott ápolói. Többek ők az emberiség jóltevőinél: — apostolai a társadalom erkölcsi és eszményi világának.

Nagyságos asszonyom! Gyenge az én szavam a valódi érdem méltatására és nem érzem magamat hivatva arra, hogy a titkár ur imént festette ragyogó életképet halvány utánzásommal nagyobb, élénkebb világításba helyezzem. Két vonást azonban ki kell domborítanom. Hálás kegyelettel emlékezem meg az intézetünkhöz kapcsolt óvodának felállításáról, mely alapításában főképp az elnöknő öngyógyítása fáradhatatlan munkásságának és nemes áldozatkészségének állandó tanujele. Isten fizesse meg.

A hálás köszönet hangján emlékszem meg árváink nevében is, kik évről-évre a találékony szeretet jótéteményeiben nagyságod kifogyhatatlan bőkezűségéből annyiszor részesülnek. Harmadszor is — Isten fizesse meg százszorososan.

Az idő fáradhatatlan kerekai gyorsan gördülnek; mérhetetlen köröket futnak be a nélkül, hogy megkopnának. Az ember nem ekként van alkotva. Elkopik, elhasználódik; csak halavány emlék-foszványokat ment meg — tán vigaszára, tán keserűségére élete alkonyának. Az előbbi egy istenes, önfeláldozó, munkás multnak édes gyümölcse, melyben jövő nemzedékek boldogsága csirázik; az utóbbin a megvesztegethetetlen lelkiismeret önmardosásának férgé rágódik.

Nagyságos asszonyom! Színekkal festették meg azt a képet, mely hivatva van neves alakját a mi intézetünkben — hálás köszönet a kitüntetésért — az utókornak megőrizni. Igérjük, fogadjuk, hogy mindenha kegyelettel fogjuk környékezni itt, hol fenkölt emléket áldásos jótékonyosságával annyi alkalommal megörökítette. De amit nem fejez ki az ecset, amiről nem szólnak a hideg színek: egy hosszú, fáradhatatlan, munkás, keresztény, jótékony és nemes élet multjáról, arról regélni fog a kegyelet és szeretet hálás szíve s ajka. Mi ez Isten-áldotta falak között a nőnevelés magasra hivatását teljesítjük. A mi célunk is az: mindazokat a női erényeket növendékeink szívében meghonosítani, melyek nagyságodnak egy hosszú, áldásos életem keresztül állandó kísérői valának. Nagyságodban egy magasra példával többet bíruuk: az igaz, nemes, önfeláldozó nőesség eszményképével, mely porhüvelyében lehet mulékony, erényeiben azonban örök.

Nagyságos asszonyom! A jó Isten, ki élete fonalát, az ő végtelen kegyelmében oly hosszúra nyújtá, tetézzé áldásainak bőségével. A jó Isten még sokáig tartsa, sokáig éltesse!

Az ünnepély végét az intézet növendékeinek éneke zárta be, minek végeztével az ünnepeltet a jelenlevők valamennyien üdvözölték, ki igen meghatottan köszönte meg a nőegylet ezen szép figyelmét és azután a nőegyleti tagok által kikísérve, az egyleti titkár kíséretében távozott.

Az ünnepeltet lakásán az egylet tagjai — a délelőtti folyamán — testileg keresték fel, hogy még egyszer szívből üdvözöljék.

Szerb költő jubileuma.

A szerbek folyó hó 25-én ünneplék meg, legnagyobb költőjük Jovánovits Jánosnak félszázados jubileumát. Az ünnepség Zágrábban folyt le, mert az őz poeta két év óta a horvát fővárosban lakik. Minket nemcsak azért érdekel a szerb poeta laureatus jubileuma, mert Jovánovits János Ujvidéken, tehát megyénkben magyar földön született, hanem mivel maga vitte s lantja

hangjain népében is terjesztette a magyarok iránti szeretetét, sőt megismertette a szerbekkel a magyar irodalom klasszikus termékeit.

Arany (a Toldi ciklus), Petőfi, Tóth Kálmán, Jókai, Garay János, Gyulai Pál és Czuczor az ő fordításában lettek ismeretessé a szerb közönségben, a mely szívesen olvasta kedves költője ajánlására a magyar poéták munkáit.

Irodalmi és tudós társaságaink hálásak is voltak e költői közvetítésért, Jovánovits levelező tagja lett a Kisfaludy társaságnak és mikor 1874. november 1-én Ujvidéken harmincöt éves írói jubileumát megülte, a társaság az ő tiszteletére diszülést hívott egybe, a melyen Gyulai Pál méltatta érdemeit; a millenium évében pedig a budapesti egyetemi filozófiai fakultása doktorrá avatta.

Mint szerb nemzeti költőt lírai szelidség, bugyogó jókedv jellemzi, a melyből soha sem hiányzik azonban az igazi költő fenkölt ihlete. Közönsége először humoros munkáit szerette meg és éleclapjait, a merre szerb él, mindenütt olvasták. Később lírai verseivel hódította meg ugyanezt a közönséget, a mely egyformán érdeklődött költője boldog és bánatos szerelme iránt.

A Jovánovits-család magyar nemesi ágából született költő rokonságban van a szerb fejedelmi házzal. Konstantinovits nevű bácskai szerb rokona ugyanis a negyvenes években Obrenovits leányt vett feleségül.

Az ifju Jovánovits magyar városokban iskolázott, csak egyetemi tanulmányait fejezte be Bécsben és Prágában. Huszonnyolc éves korában szülővárosa Ujvidék városi aljegyzővé választotta, ez állásából került 2 év múlva Budapestre, a hol a Matica szerb irodalmi társaság a budapesti Tökölánium felügyelőjének tette meg. A fővárosban fölcsapott medikusnak és a mikor a diplomát megszerezte, Belgrádba ment, a hol kerületi orvos lett. Két év előtt nyugalmába vonult és Zágrábban telepedett le.

Első irodalmi kísérleteit — a monda szerint — hét éves korában már megtette, a mikor „Egy fiatal versirő vén dalai“ felirású könyvecskéjébe kezdte írogatni költeményeit. Tízhat éves ifju volt, a mikor „A tavaszi regg“ című dala először feltűnt. Az ifju poeta Hanekor orosz költő merész mondását írta dala elé jeligenek: Megálmodtam, hogy költő leszek!

Ettől fogva számos szépirodalmi lapba dolgozott s közben a Komarac (Szunyog), Zmáj (Sárkány), Zsizza (Szikra), Starnali (Kis okosdi) című éleclapokat s a Jávor (Jávorf) című szép-irodalmi lapot szerkesztette.

Legnépszerűbb volt ezek közt a Zmáj című ujság, a melyről a költőt Zmáj Jovánovitsnak, sőt Csika Zmajovának (Zmáj János bácsi) nevezte a nép. Saran (Ponty) címen vigjátékot írt, a mely a szerb műkedvelői színpadokon ma is népszerű.

Muzsája mind e foglalkozásai közben és a legszebb költeményeket sugalta neki. Szerelmi versei két gyűjteményben jelentek meg. Az elsőben a „Rózsák“-ban, mint Kisfaludy Sándor a boldog szerelmet, a második kötetben, a melynek „Hervadt rózsák“ a címe, a kesergő szerelmet zengi.

Arany Toldiját 1857-ben fordította le s a kitűnő fordítás hatszáz példányban kelt el. Arany János baráti hangú levélben köszönte meg fáradságát, ő pedig a sikeren fölbuzdulva lefordította Toldy estéjét, Murány vár ostromát és Toldy szerelmét is. Petőfiből lefordította János vitét, az Örültet és Falu végén című verseket, a melyek közül az utóbbi a legszebb műfordítása. Legnagyobb vállalkozása az volt, mikor az Ember tragédiáját fordította le és alkalmazta színre a szerb színpadokon.

Állandó érintkezésben volt mindig irodalmi társaságainkkal és 1889-ben, mikor negyvenéves jubileumot ült, a Kisfaludy társaságban Beöthy Zsolt emlékezett meg róla. Zágrábban, a hol most ünnepelték, a Nevent (Repkény) című gyermeklapot szerkeszti.

A nagy költő jubileumán a magyar nép is lelke mélyéből üdvözli.

Lódiázás Bács-Topolyán.

Zombor, 1899. június 26.

A vármegyei Gazdasági Egyesület vasárnap, e hó 25-én, Bács-Topolyán lótenyésztési jutalomdíjazást rendezett. A díjazás elég szép sikerrel járt; a vármegyei birtokosok közül sokan jelentek meg és a versenyre számos lovat vezettek elő.

A díjazáson a Gazdasági Egyesület részéről jelen voltak: dr. Falcione Nándor alelnök, Vojnits Simon, Rác György, Halm Ervin, Kiss Károly, Kiss Lajos, Pilaszánovits József, Lelbach Antal, Vojnits Máté, Fernbach János, Vojnits Béla, Halm Ottó, Császár Péter, Jedlicska Lajos, Mokry Dezső és Szalay Frigyes titkár-helyettes. A bajai mén-

telep parancsnokságot Kölber Elemér százados képviselte.

A jury a következőleg alakult meg: elnök: Vojnits Simon, tagok: Kölber Elemér, Rác György, Császár Péter, Halm Ervin, Kiss Károly, Kiss Lajos, Jedlicska Lajos, Mokry Dezső, dr. Falcione Nándor, Pilaszánovits József és Lelbach Antal.

A díjazás 8 órakor kezdődött s eltartott 11 óráig, a mikor is Vojnits Simon, a jury elnöke kiosztotta a díjakat.

Az eredmény a következő:

I. Anyakancák csikóval.

Elővezetett összesen: 47 ló.

A díjakat lovaikkal elnyerték:

1. díjat: Ambrus János (Ó-Morovica).
2. díjat: ifj. Wégh Mihály (B.-Feketehegy).
3. díjat: Pencz Antal (Gara).
4. díjat: Szigeti Bálint (Ó-Morovicza).
5. díjat: Kovács Lajos (Ó-Morovicza).
6. díjat: Tury Antal (Gara).
7. díjat: Halasi György (Kis-Hegyes).
8. díjat: Hatala Antal (Csantavér).
9. díjat: Gärber Ferenc (Szeghegy).

II. oszt. diszoklevelet kapnak: Engelmann Ede és Wámoscher Mihály.

II. 3 éves kancák.

Elővezetett: 9 ló.

Díjakat nyertek:

1. díjat: Ambrus János (Ó-Morovicza).
2. díjat: Dulits Miklós (Szabadka).

A többi díjak kellő anyag hiányából nem adhattak ki.

III. Egy és két éves kancacsikók.

Elővezetett: 33 csikó.

A díjakat megnyerték:

1. díjat: Stepancev György (Zenta).
2. díjat: Hajtmann Mihály (Bács-Topolya).
3. díjat: Szigeti József (Ó-Morovica).
4. díjat: Szigeti Bálint (Ó-Morovica).
5. díjat: Péter Mihály (Bács-Topolya).
6. díjat: Kovács Lajos (Ó-Morovica).
7. díjat: Dulits Ferenc (Bács-Topolya).

II. oszt. diszoklevelet kap: Farkas Mihály (Bács-Topolya).

IV. Egy és két éves méncsikók.

Elővezetett: 32 csikó.

A díjakat megnyerték:

1. díjat: Stepancev György (Zenta).
2. díjat: Nagy Sándor (Ó-Morovica).
3. díjat: Haug István (Szeghegy).
4. díjat: Linker Bálint (Bács-Topolya).
5. díjat: Kovács András (Ó-Morovica).
6. díjat: Sipos András (Kis-Hegyes).

V. Három éves és annál idősebb mének.

Elővezetett: 8 ló.

A díjakat megnyerték:

1. díjat: Stepancev György (Zenta).
2. díjat: Csivcsák Ferenc (Bács-Topolya).
3. díjat: Sztetele Antal (Krusevlya).
4. díjat: Szakáll János (Bajsa).
5. díjat: Tallós András (Csantavér).

A díjazás után a Magosi-féle vendéglőben 45 terítékű bankett volt. A tósztok sorát dr. Falcione Nándor alelnök nyitotta meg, a ki szép szavakban köszöntötte föl Vojnits Simont, a jury elnökét. Utána Pilaszánovits József dr. Falcione Nándor alelnökre, Halm Ervin a díjazáson megjelent birtokosokra, Császár Péter Bács-Topolya község közönségére s a jelen volt bírora és jegyzőre, Kiss Károly Schmausz Endrere, az egyesület volt elnökére és Latinovits Pál jelenlegi elnökre, Rác György Kölber századosra, majd ismét Rác György Császár Péterre, Kölber százados a távollévő Fabianits századosra, a bajai mén-telep parancsnokára, Pilaszánovits József a bácsmegyei kispapokra, Kiss Károly Halm Ervinre, Szalay Frigyes Rác Györgyre, Kiss Károly Vojnits Simonra, Pilaszánovits József Császár Péterre, majd később Lelbach Antalra stb. mondottak felköszöntőket.

Kiss Károly az első felköszöntője során azt indítványozta, hogy úgy Schmausz Endrét, mint Latinovits Pált táviratilag üdvözöljék, a mely indítvány egyhangú lelkesedéssel elfogadtatott. A táviratok megszerkesztésével a titkár bízott meg, a ki a szövegeket felolvastán, azok lelkes éljenzéssel elfogadtattak. A táviratokat azonnal feladták a volt elnök és a jelenlegi elnök címére. A tisztelet és ragaszkodás ezen spontán megnyilatkozása a legszebb része volt az egyet b.-topolyai működésének.

Az ebéd a legkedélyesebb hangulatban d. u. 5 óráig tartott.

Estefelé a társaság egyik része Pilaszánovits József, a másik része pedig Lelbach Antal birtokára vonult ki. Mindkét helyen természetesen a legfőbb vendégiszteret fogadta az érkezőket.

Befejezésül a legfőbb elismeréssel kell megemlékeznünk Császár Péterrel, a kerület népszerű főszolgabírájáról, a ki fáradságot nem kímélve, arra törekedett, hogy a gazdasági egyesület működését siker koronázza. A siker legnagyobb részben neki köszönhető. De elismerés illeti Bács-Topolya község érdemes előjáróságát is.

Ujdonságok.

Személyi hír. Latinovits János, főrendiházi tag, a vármegye közügyeinek lelkes és odaadó támogatója a mai napon tartandó vármegyei közgyűlésre tegnapelőtt városunkba érkezett és egyúttal a vármegyénél a vasárnap délután megtartott számonkéréséknél az elnöki tiszteletet viselte.

Személyi hír. Schmausz Endre Szabadka sz. kir. város főispánja mult szerdán városunkban időzött.

A szegedi kir. tábla elnöke Zomborban. Csathó Ferenc a szegedi kir. tábla új elnöke tegnapelőtt városunkba érkezett. Jövetelének célja, hogy megismerkedjék a kir. bíróságaink személyzetével és ügymenetével. Tegnap fogadta a kir. törvényszék és járásbírósi biroi karát. Értesítésünk szerint több napot fog városunkban tölteni.

Kinevezés. A m. kir. államvasutak elnök-igazgatója Trischler Oszkár Ferencet államvasuti számtisztte nevezte ki és szolgálatára a szegedi üzletvezetőséghez osztotta be.

Sándor Béla ny. főispán, a zombori takarékpénztár igazgatója városunkból elutazott fűrdözésre. Tavolléte alatt a zombori takarékpénztár igazgatói teendőiben Heindlhofer Róbert aligazgató fogja helyettesíteni.

Csaszka György Bresztovacon. Bresztováról írják: Csaszka György kalocsai érek folyó hó 18-án délután érkezett Bresztovára. Néptünk bebizonyította, hogy gyermeki szeretettel és feltétlen hódolattal tiszteli jogos atyját. A Filipovára vezető országutat tünepélyes élénkség uralta. A lovasok sora gyönyörű képet nyújtott. A kocsik száma megszámlálhatlan volt. Harsogó, szünni nem akaró „éljen“ jelezte, a találkozás idejét. Az egybegyűlt sokaság boldogságtól ragyogó orcái élénk pirban égtek, a megratottaság és vegtelen becsülés jelét. A menet elindult és kegyetlen áldása mellett ért be a faluba. Vallástülöntség nélkül, Bresztovác minden lelke áldotta sorsát, mely látatá vele az eddig csak hírből ismert áldott lelkű és irgalmas éreket. Odaérve, az előjáróság és a tantestület tisztelegtek. Zanyi Bódog közs. jegyző magyar, Stumpfögger György tanító pedig német nyelven üdvözölte a vendég főpapot. Riadó éljen kísérte mindkettő magas és lelkes beszédét. Az érek megratottasággal válaszolt. Este a helybeli tüzoltok és diszlovészek tisztelegtek lampion menetben az érseknél. Másnap, 19-én ment végbe a bérálás szentségének kiosztása. Bérálás után a plebánián társas-ebéd volt, melyen igen sokan vettek részt.

A trautenauai ütközet emléke. A városunkban szekelő 23. cs. és kir. gyalogezred a trautenauai ütközet emlékére ma délelőtt 8 órakor a Szent-Háromságtéren tábort misét tart. Délután pedig a Sikara erdőben a szegedi kir. honvédeknek közreműködése mellett díjlovászatot rendez.

Primicia. Antalkovits Vilmos kalocsa-egyházmegyei felszentelt áldozár első miséjét július hó 2-án, jövő vasárnap délelőtt 9 órakor fogja a helybeli róm. katb. plebaniatemplomban a Mindenhatóknak bemutatni.

Felolvasások. Az orvosok és természetvizsgálók vándortúlélen, mely augusztus hó 27-én és következő napjain Szabadkán fog megtartatni, felolvasást tart: Gozdsu Elek zombori kir. törvényszéki elnök a „Sas“-ról és Latinovits Géza orsz. képviselő „Tunisi elménevei“-ről.

Katonazene. A szegedi m. kir. honvédeknek tegnap délután érkezett városunkba és hangversenyt tartott a városi vasuti vendéglő helyiségeiben.

Felolvasás az iparos körben. Igen szép számú közönség előtt tartotta e hó 25-én felolvasását Trencsény Karoly felső keresk. isk. tanár az iparos körben. A felolvasásnak tárgya volt: iparosaink érdeke a Balkán államokban. A közvetlen gazdag tapasztalat és beható tanulmányozásból merített anyag, a lendületes szép előadás és a kérdés aktuális volta igen nagy hatással volt a többnyire iparosokból álló hallgatókra. — Ezuttal is csak az ott felhangzott közöbajnak adunk kifejezést, amidőn az érdekes felolvasásnak a lapok utján való közlését is kérjük a felolvasótól.

Tanulmányút. Latinovits Géza, az almási országgyűlési képviselő választó kerület képviselője, mintegy 60 választójával tanulmányi kirándulást rendezett Mező-Hegyesre. A részt vett választók bő tapasztalatokkal tértek vissza erről az érdekes tanulmányutról és nem győzik eléggé dicsérni képviselőjüket szeretetreméltóságát és áldozatkészségét.

Pályázat. A zombori kir. pénzügyigazgatóságnál számgyakornoki állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények 2 hét alatt nyújtandók be.

Tanítói ünnepély. Jung Ignác zombori r. kath. tanító, az általános ismert „Náci bácsi“ a napokban töltötte be áldásos tanítói működésének negyvenedik évét. Ez ünnepélyes évforduló alkalmából tanító kartársai és számos tanítványai egy szűkebb, ugyszólván családias estélylyel szándékoztak őt ma ünnepelni. Mintán azonban az érdemes agg tanító egészségi állapota ezt most nem engedi meg, az ünnepély egy később meghatározandó napon fog megtartatni.

Köszönetnyilvánítás. Fogadják mindazok, kik nógyleti elnökségem 25. évfordulóján szerencsekívánataikkal elhalmoztak, szívből jövő hálás köszönetemet. Rubázza a jó Isten rájuk azt a sok jót, mit nekem kívántak. Üzv. Esztergamy Borbála.

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: Czvetkovits György gyermekei nevében is tudatja, miszerint hön szeretett fia Czvetkovits Pál mérnök, Mostár város építészeti hivatalának főnöke, folyó évi június hó 18-án, életének 35. évében Szarajevóban jobblétre szenderült és ugyanott folyó hó 20-án a gör. kel. temetőben örök nyugalomra tétetett. Bánostor, 1899. évi június hó 22-én. Béke hamvaira!

Halálozás. Beretich Mihály zombori polgár folyó hó 24-én életének 33. évében rövid szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 25-én volt.

Császa érsek Filipován. Császa György kalocsa érsek e hó 17-én érkezett Filipovára. A határon Szemző Károly főszolgabíró, dr. Pertsby Ferenc főbíró, Gyarmathy Ferenc jegyző és az előjáróság fogadta. A főszolgabíró üdvözlő beszédére válaszolva, a bevonulás a községbe megkezdődött. 61 lovas banderista és mintegy 60 kocsi kíséret mellett érkezett be a községbe d. u. 5 órakor imponáns kísérettel. A templom előtt Gyarmathy Gizella, a jegyző 10 éves leánya a következő szép beszéddel üdvözölte az érseket: „Kegyelmes érsek atyánk! Midőn végre megérkezett az a várva-várt szent nap, melyre imával és tanulással már oly sokáig készülünk, áhitattal és vegyes örömmel sietünk a templomba, hogy lelkünk legmélyebb hódolatával üdvözöljük kegyelmes atyánkat s szívünk legőszintebb hálájával köszönjük meg excellentiádnak azt a nagy kinttétést, hogy személyes látogatásával tisztelt meg minket, hogy bennünket a szent lélek kegyelmével a hitben megerősítsen és Krisztus harcosaivá fölvasson. Igerjük és fogadjuk, hogy szent hitünkhez holtig hiven ragaszkodunk s kegyelmes főpásztorunknak mindenkor engedelmis gyermekei maradjunk. Hódolatunk jeléül és szeretetünk zálogául fogadjuk excellentiád kegyesen az iskolás gyermekek nevében nyújtott szerény bokrétámat. Isten hozta kegyelmes atyánk! A kellő bátorsággal és hangsúlyal előadott üdvözlő beszéd mélyen meghatotta az érseket, a ki megindult hangon köszönte meg a kis szónok üdvözlését és a bokrétát kegyesen elfogadván, a templomba tért, hol rövid ima után a katekizmusból kihallgatta az iskolás gyermekeket, kik teljes megelégedésére feleltek. Ennek megtörténte után a plébániára ment, a hol tisztelt küldöttségi fogadtatása után négy látogatást tett: dr. Pertsby Ferenc főbíróhoz, Gyarmathy Ferenc jegyzőhöz és Turnovszky kántortanítónál titkara Czundl Péter irodavezető kíséretében. Megtekintette az építőlben levő új kálváriát is, a melyet Martin József filipovai esperes-plébános a községben történt adakozásokból építtet. Szakértők azt állítják, hogy vármegyénkben nincsen szebb, művésziesebb kálvária ennél. Az érsek 600 forintot ajánlott fel a kálvária kerítésére. Ezen szemle ut után özvegy Urichné tisztelte meg látogatásával és megköszönte neki a szép kápolnát, melyet Urichné építtet. 18-án vasárnap reggel 8 órakor nagymisét mondott fényes segédlettel. A bérálás után fényes ebéd volt a plébánián. Délután 4 órakor Szemző Károly főszolgabíró, dr. Pertsby Ferenc cs. és kir. ny. főbíró, orvos, az előjáróság és az iskolások elkísérték az érseket a bresztováci határig, a hol Szemző Károly emlékedt szellemű szép bucsu beszédet tartott. Végre az érsek mindannyiukat megáldva, Bresztovára utazott.

Primícia. Frech Adám kalocsa-egyházmegyei főszentelt áldozat, id. Frech Adám apatini kereskedő fia, jövő hó 2-án, vasárnap mutatja be első szentmiséleldozatát az apatini r. k. plébániatemplomban.

A vármegyei tisztviselők fizetésének fölemelése. A közönség, törvényhatóságok, a magas kormány és a törvényhozás évtizedek óta hangoztatják, hogy a vármegyei közigazgatási tisztviselők rosszul vannak javadalmazva és évtizedek óta fokozott követelményeket támasztanak minden irányban azzal a rosszul javadalmazott tisztviselői karral szemben. Most a helygüi kormány parciális segítésre szánta el magát a jelen évi vármegyei költségvetések jóváhagyása alkalmával. Kiválasztva ugyanis a vármegyék közül azokat, amelyeknek tisztviselői legkevésbé mondhatják állapotukat jólétnak, ezeknek némi javadalmazás-pótlást engedett, de csakis azzal a föltétellel, ha a törvényhozás az eljárást szankcionálni fogja a jelen évi állami költségvetés megállapításánál.

Uj ügyvéd. Jur. utr. dr. Kovács Jenő, a „Budapesti Napló“ belső dolgozótagja, folyó hó 21-én a budapesti ügyvéd-vizsgáló bizottság előtt az ügyvédi vizsgát letette. — Ügyvédi irodáját Budapesten nyitja meg.

Fürdő megnyitás. A nemes-militárius gyógyfürdőt vasárnap délután nyitották meg. A megnyitáson, dacára a kellemetlen hűvös időnek, nagy közönség jelent meg. Az érdeklődésből következtetve hisszük, hogy e kiváló gyógyfürdő városunk és vidéki közönségének a fürdő évad folyamán kedves kiránduló helye lesz.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara 1899. évi június hó 28-án (szerdán) d. u. 4 és fél órakor a kamarai székben termében ülést tart. Tárgeorozat: 1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése. 2. Elnöki jelentések. 3. Titkári jelentés az iroda tevékenységéről. 4. Interpellációk és indítványok. 5. A kereskedelemügyi miniszter ur 24432. számú leirata a Dorosmán javaslatba hozott gyékényfonó és nádszövő műhely ügyére vonatkozólag. 6. A kereskedelemügyi miniszter ur 26972. számú leirata a szegedi állami fa- és fémipari szakiskolával kapcsolatos továbbképző tanfolyam ügyében. 7. A kereskedelemügyi miniszter ur 32200. számú leirata a kerületi iparszövetkezetek 1898. évi adatainak fölterjesztéséről. 8. A kereskedelemügyi miniszter ur 29987. számú leirata a kamara 1897. évi jelentésében tárgyalt több kívánságra vonatkozólag. 9. A kereskedelemügyi miniszter ur 32434. számú leirata a székházépítési vállalkozó fölterjesztésére vonatkozólag. 10. A kereskedelemügyi miniszter ur 40282. számú leirata a gyáripari statisztika ügyében. 11. A kereskedelemügyi miniszter ur 59039. számú leirata a kenderkötelek megvizsgálására fölszerelt kísérleti állomás ügyében. 12. A győri kamara átirata a szakkiválalmi és tanulmányi alapra megszavazott hozzájárulások összegyűjtésére vonatkozólag. 13. A szegedi képzőművészeti egyesület átirata az őszi tárlatának iparművészeti kiállítással való kiegészítése ügyében. 14. A m. kir. államvasutak igazgatóságának átirata a háziipari cikkek közvetlen beszerzése ügyében. 15. Az elnökség javaslata a nyári ülésszintre vonatkozólag. 16. Több ipartestület folyamodása az iparostanoncunka-kiállítások jutalomdíjakkal való segélyezéséért.

Óriási hal. A vajszka-bogyáni uradalomhoz tartozó Berova szigeten a mult napokban egy bogyan sokac óriási harcsát vett észre, amint a fűzek alatt hűsölt a vízben. Nagy vigyázattal feleje közeledvén szigonyát bele dobta, de midőn huzni kezdte, a harcsa egy rántással kifordította a csónakot és a sokacot megfűrszötte. Segélykiáltásaira halásztársai oda futottak és kötelek segítségével hatalmukba ejtették az óriási harcsát, melynek súlya 91 kilogramm volt. Az uradalom 15 forintot ajánlékozott a sokacnak, ki hihetőleg nem bánna, ha hetenként akadna ily drága fűrszöjtője.

Köszönet. A bács-tiszavidéki róm. kath. tanítóegylet 1899. évi augusztus hó 24-én Moholón évi rendezés

köszönetet tart. Tárgeorozat: 1. Veni Sancte. 2. Elnöki megnyitó és előterjesztések. 3. Jegyzőkönyv fölolvadás és hitelesítés. 4. A szőlőmivelés avagy a gyümölcsfajtenyésztésnek van-e nagyobb jogosultsága vidékünkön? Ertekezés: Gübllös Ignác moholi tanító. 5. Az irva-olvasás tanítás mai általánosabban használt módszereinek összehasonlítása. Ertekezés: Árpásy János idősb adai tanító. 6. Az alapszabályok változtatására vonatkozó s az adai, ó-becsei és ó-kánizsai tanítótestületek által előterjesztett javaslatok tárgyalása. 7. Pénztári jelentés. 8. Általános tisztújítás. 9. Indítványok tárgyalása.

Kettős öngyilkosság. A gyermeki kora érettségnek elriasztó bizonyítéka az a kettős öngyilkosság, a mely kedden este történt. Két fiatal gyermek-leány, akiknek még csak a játékról és ártatlan szórakozásról volna szabad tudattal birniok, megválnak az élettől, megválnak attól, amit még igazán nem is ismertek. A gyermeki lélek elkorcsosodása, a kora érett ész elkorcsosodása kellett ahhoz, hogy két fiatal leány eldobja magát a jövőt, az életet. Az öngyilkos leányok egyike Lukin Jócó ó-becsei lakos leánya Katica, a másik pedig Szubotieski Zsiván leánya Nevenka. Az előbbi 14, az utóbbi 15 éves. Mit tudhattak ezek az életből, hogy oly kegyetlenek találtak? Mi zavarta meg kedélyvilágukat? Katica és Nevenka jó barátok voltak még az iskolából, mindig együtt sétáltak vasárnaponként. Ezt tették a pünkösdi ünnepek alatt is. Talán vigabak voltak, mint máskor és mégis kedden délután megszületett bennük a végzetes elhatározás. Kedden este a Tiszára mentek s a föltésen sétálva a szilipen tuli részen belenéztek az örvénybe. Hogy annál biztosabb legyen a haláluk, összekötötték szoknyáikat, a töltéscsész fiat odaszóllították és egy papírszeletet adtak át neki, a melyen szerb nyelven szüleiiktől bucsuztak el és ezzel a fiu szemeláttára a vízbe ugrottak. A fiu segélyért kiáltott, de mire az megérkezett, már késő volt. Az egyik leányt mégegyszer látták felbukni és kétségbeesetten kapkodni, de azután az is eltűnt a mocsok habokban. Az értesített szülők még az este elkészítették halászokkal kutatni a leányokat, de csak harmadnapon délután Török-Becse alatt az ó-becsei oldalon fogták ki a két összekötött hüllat. — Az öngyilkosság okáról sokat beszélnek, de bizonyosat ki tudna? Némelyek szerint szerelmesek voltak a kicsikék s mert titkos találgájukért a szülők megdorgálták őket, barátói pedig csufolták, ezért keseredtek volna el. Hátrahagyott papirlapjukon ez áll: Szerencsét kívánunk szüleinknek, mi meghalunk!

Tizenhét éves gyilkos. Sztupancsits Simon bajmoki illetőségű 17 éves fiu, mostohaapját Páncsits Istvánt, ki vele rosszul bánt, agyonszúrta. A szabadkai kir. törvényszék a gyilkos fiut 6 évi fegyházra ítélte.

Agonyozta a fiát. A legsötétebb külvárosi történet az, a mely f. hó 22-én este a fővárosban egy szűk pincelakásban lejátszódott. Az anya pálinkára szomjazott s rázolt fiára, hogy bozzon neki. A legény nem engedelmeskedett, a mire atyja szóváltásba keveredett vele s rövid tusa után agonyozta. A gyilkost a főkapitányságra kísérték, a hol egyre azt hajtogatta, hogy ugy kell a funak, miért olyan akaratos. Boros Gergely 44 éves zentai napszamos és felesége erősen bepálinkázva tért haza este kilencedfél órakor a Bem-utca 46. számú házban levő lakására. A kisebb gyermekek már aludtak a földre dobott szalmaszakón, a nagyobbik fiu, a 21 éves Nagy Mihály, a ki törvénytelen szülőtől a házaspárnak, még ébren volt. A legény géplakatos egyik gyárban s éppen vacsoráját költötte el, a mikor betoppant a pincezobába a dühöngő házaspár.

— Jó lenne még egy kis pálinka, szolt az anya.
— Van még tíz krajcárom, majd hoz érte a fiu, felelte Boros.

A legény azonban nem mozdult helyéről. A mi dühössé tette anyját s keményen rázolt, hogy menjen a pálinkamérésbe.

— Kijelentek el Verát, ne engem.
— Vera már aluszik, ne légy olyan nagy ur.
— De én fáradt vagyok.
— Az anyád is dolgozott.

Az apa és fiu között erős szóváltás támadt; a hirtelen haragu legény egyszerre öklével az atyja arcába csapott olyan erősen, hogy elöntötte a vér az öreg ember szemét. Boros Gergely, a ki előbb kényerelt falatozott s még kezében volt a kés, hirtelen a fal mellett álló fiára sujtott. A penge Nagy Mihály szívébe furdott, aki egy jászó nélkül öszterogyott s meghalt. A dulakodás zajára fölébredtek a gyermekek s olyan hangos sirásra fakadtak, hogy a szomszédok figyelmét is fölhívták. A lakók betódultak a szobába s mikor látták, mi történt, rendőrt hívtak. A rendőr bekísérte Boros Gergelyt a főkapitányságra, ahol Rédey Miklós rendőrkapitány kihallgatta.

— Miért ölte meg a fiát? kérdezte tőle.
— Hát meghalt?
— Meg bizony.

— Pedig én csak erkölcsre akartam tanítani, felelte a napszamos és letörtült kendőjével vérző arcát. — A szerencsétlen Nagy Mihályt a boncoló intézetbe vitték, a gyilkos apát pedig másnap átkísérték az ügyészre. A pincelakó család pedig egyszerre elvesztette két kenyérkeresőjét.

Betörők elfogatása. Ó-Palánkáról írják lapunknak: A legközelebbi multban az alsó Bácskában a betöréses lopások napirenden voltak, mig a palánkai csendőrrés őrsparancsnoka, Nagy Lajos csendőrmester, Nuszpl Mihály ó-palánkai rendőrzetű közreműködésével — farszót nyomozás után — a tetteseket fel nem fedezte. A megejtett nyomozás adatai szerint egész bűnbanda hálóza át Alsó-Bácska közszéjét, a mely bűnbanda tagjai a legelsőantabb módon, temérdek és ügyesen készített alkülcok használatával törtek be a polgárok magtáiraiba, lakásaiba és a kereskedők raktáraiba, a honnan minden elemelhető és értéket képviselő tárgyakat magukkal vittek. Előszertettel viseltettek a gabnanelemek, élelmiszerek és a készpénz iránt, de nem vették meg a könnyebben értékesíthető más tárgyakat sem s több száz forint értéket képvisel azon tárgyak értéke, a miket így összelopkodták és a csendőrség bűnjelként elkobozott. Különös említést érdemelnek azon alkülcok, a melyeket a csendőrség a tettesektől elkobozott, mert azok alkalmasak a legkomplikáltabb szerkezetű Wertheim-zárak felnyitására is és a legkülönösebb a dologban az, hogy a máskülönbösen dicséretes ügyességre valló kulcsokat egy egyszerű cigány-kovács készítette. A bűnszövetkezet az elmúlt őszön alakult meg és karácsony óta fűzte betöréseit, hol Ó-Palánkán, hol Obrovácson, majd Tovarisonán és Gajdobrán, mig folyó hó 14-én

Ó-Palánkán egy községi rendőr által reggeli fél 3 órakor tettenérettek, a mint egy kereskedő kamrájában dözsöltek, de a zivatáros idő és a sötétség felhasználásával — minek utána dulakodás közben a rendőrré ráltóttak, a ki egyiküket a fején meg is sebesítette — anélkül, hogy felismertettek volna, elmenekültek. Ugyanezen éjjel a községben még két más betörés is történt, az egyik helyről sonka és szalonna, a másik helyről pedig készpénz raboltatott el. A csendőrség a községi rendőrség közreműködésével házkutatást tartott a többféle körülményeknél fogva a gyanuba vett Lacsanszki Vászsa ó-palánkai lakosnál. Az eredmény meglepő volt. Egész rak-tárra való találatot a minden néven nevezhető lopott tárgyakból. A házkutatás után Lacsanszki elfogatott s vallomásai folytán egy egész bűnszövetkezet fedeztetett fel s tagjai a környék községeiben részben elfogattak, részben pedig szökésben vannak. Nevezett csendőrmester és rendőrzetű leginkább azért érdemlik meg elismerésünket, mivel a bűnbanda eddig, ugy szólván, csak próbálgatta képességét s ezután tervezte nagyobb kaliberű betöréseit és rablásait s az általuk előadott tervek nagyon is alkalmasak lettek volna a kivitelre, mely terveket azonban a folyamatban levő vizsgálat érdekében elballagatnunk kell. A bűnbanda felfedezése és elfogatásában való közreműködésükért és ott tanúsított hasznos szolgálataikért még Schaman Mátvás csendőrszervező, Papp, Ruff és Mannheim csendőrök, valamint Kóity Nikola ó-palánkai rendőr érdemelnek elismerést.

Időjárás. A rettenetes Falb nem elégszik meg az eddigi zord és esős nyárral, hanem tovább megy és júliusra is ily időt jósol: 1—5-ig: Sok zivatar, jelenlegény csapadékkal, a hófok lassankint csökken. — Julius 6—10-ig: A zivatar és esőzés megszűnik. Száraz időjárásra való hajlandóság mutatkozik. A hófok a középben alul csökken, az utolsó napokban ismét rendessé válik. — 11—14-ig messzire terjedő, nagy esőzés, időnkint zivatárokkal. — Ments Isten, hogy beválljon jóslata. A meteorologiai intézet jóslata szerint is esős idő várható.

Kenderfonó- és kötélgyár Ujvidéken. V. Heinrich morvaországgy preraui gyáros Ujvidéken egy nagyszabású kötélgyárat szándékozik állítani. A nevezett járt is már Ujvidéken és hosszabb időn át tanulmányozta az ottani munkásviszonyokat, s a helyet és a viszonyokat alkalmasnak találván, már be is adta kérvényét a városhoz, hogy a felállítandó gyár céljaira a hajóállomás és a selyemgyár közti téren a Dunától benyuló mintegy 5 hold területet adjanak neki el 5000 frtért. Egyes lényegtelen kikötések mellett azt is kéri, hogy a város erkölcsileg hasson oda, hogy az ó bérföldjein s lehetőleg a többi földéken is kendert termeszzenek. A gyár mintegy 3—400 munkást foglalkoztatna állandóan és legkivált export-üzletekre volna berendezve. Az ajánlattevő ugy szándékolja, hogy még ez esztendőben megkezdhesse az építkezést.

Szerkesztői üzenetek.

B. I. Zombor. A „szennvedők“ című tárcáját köszönettel vettük és legközelebb közöljük.

Plátó. Verseinek sorsa: a papirkosár.

D. I. Zombor. „Szeretek-e“ című versét a közlendeők közé tettük.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-üggyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

3904. szám.

kig. 1899.

Hirdetmény.

Ó-Becse nagyközség előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Ó-Becse nagyközség tulajdonát képező vadászati jog 1899. évi augusztus hó 1-től számított egymásután következő 6 évre vagyis 1905. év július hó 31-ig terjedő időtartamra az alább felsorolt területenként külön-külön Ó-Becse községének dicséretében folyó év július hó 9-én délelőtt 9 órakor megtartandó nyilvános árverés útján az 1883. évi XX. t. c. ben foglaltak szoros betartásának kötelezettsége mellett a legtöbbet ígérőnek az évi bérösszeg azonnali lefizetési kötelezettsége mellett bérbe fog adni.

A vadászati terület a közs. képviselőtestületének 1899. évi március hó 29-én tartott közgyűlésében 92/jkv. 1899. szám alatt hozott határozata szerint a következőleg adatik ki:

I. A határnak a Tisza folyó és Ferenc-csatorna közötti része az alsó réttel a bács-földvári határig terjedő 2000 kat. holdat meghaladó terület kikiáltási ára 50 frt.

II. A határnak a Ferenc-csatornától a kishegyesi országútig terjedő 2000 kat. holdat meghaladó terület kikiáltási ára 50 frt.

III. A határnak a kishegyesi országúttól a topolyai országútnak azon részéig, mely a vasutal a szabadkai országútig húzódik és a szabadkai országútnak közötti 2000 kat. holdat meghaladó része kikiáltási ára 50 frt.

IV. A határnak a topolyai országútnak azon részétől, mely a vasutal a szabadkai országútig húzódik és a szabadkai országúttól a község felső részén elhúzódo terület a Tisza folyóig a felső és kiseréttel együtt, mely 2000 holdat meghalad kikiáltási ára 50 frt.

Az árverés megkezdése előtt kötelek minden árverező a kikiáltási ár 10%-át a községi pénztárnok kezébe hozván letenni. A részletes feltételek a községi pénztár hivatalos helyiségében a hivatalos órák tartama alatt betekinthetők.

Egyben közhírré tétetik, hogy mindazon földbirto-kosok, kik az 1883. évi XX. t. c. 1. és 2-ik pontjaiban biztosított jogaikat fentartani óhajtják, azt az előjáróságnál folyó 1899. évi július hó 8-ig bejelenteni el ne mulasszák, mert a később érkező bejelentések figyelmen-kivül fognak hagyatni.

Ó-Becsen, 1899. évi június hó 22-én.

Mihályi Sándor s. k., jegyző. **Gönczy János s. k.,** bíró.

EMKE-GYUFA

Hódsághon csupán
Bäcker János
vegyeskereskedésében kapható. 3-1

Hirdetmény.

Varga Ádám bács-madara-
rasi lakosnál 20 család méh,
Dzierzon-féle kasokkal együt-
tesen vagy részletekben, jutá-
nyos áron eladó. 2-2

943. szám.
eln. 1899.

Arlejtési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék elnöksége részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a zombori kir. törvény-
szék, valamint a zombori kir. járásbíró és kir. ügyész-
ség részére három évre, vagyis 1900., 1901. és 1902.
évekre szükséges könyvkötői munkálatok biztosítása
végett **folyo évi augusztus hó 7-én délelőtti
9 órakor** a kir. törvényszéki épület polgári tanács-
termében arlejtés fog megtartani.

Arlejtési szándékozók tartoznak az arlejtés meg-
kezdése előtt 25 frt bánatpénzt a kir. törvényszék el-
nökének kezébe letenni.

Írásbeli zárt ajánlatok kellőképpen kiállítva és bán-
atpénzzel felszerelve az arlejtés megkezdésének órájáig
fogadtnak el azok a zombori kir. törvényszék elnök-
ségénél nyújtandók be.

Az arlejtési feltételek a délelőtti hivatalos órák
alatt bármely napon a kir. törvényszéki irodaigazgatónál
tekintethetők meg.

Zombor, 1899. évi június hó 23-án.

GOZSDU ELEK,
kir. törvényszéki elnök.

944. szám.
eln. 1899.

Arlejtési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék elnöksége részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a zombori kir. törvény-
szék, a zombori, apatini, hódsághi és kulai kir. járás-
bírók, valamint a zombori kir. ügyészség részére
1900. évben szükséges és az arlejtés alkalmával felmu-
tatandó mintáknak megfelelő irodai anyagszerek és pedig:

1. 1 rizma finom miniszteri papír,
2. 60 " " kis irodai bordás fehér papír (fényezett),
3. 20 rizma közönséges kis irodai bordás fehér papír,
4. 5 " " kis irodai rózsaszínű papír,
5. 20 " " " fogalmi kék papír,
6. 10 " " " utánzott merit. diógyőri kék,
7. 15 " " " fogalmi zöldes,
8. 2 " " " nagy fogalmi utánzott merit. diógyőri,
9. 1 " " " Medián fogalmi zöldes sima papír,
10. 130 " " " kis fogalmi szürke gépen gyártott,
11. 20 " " " nagy csomagoló papír szürke,
12. 5 " " " " vastag merit. fehér,
13. 2 " " " " vörös itató papír,
14. 20 kgr. posta pecsétviasz,
15. 120 doboz acéltoll,
16. 30 tuat tollnyél,
17. 30 " " fekete irón,
18. 40 " " szines irón,
19. 80 drb Union gyanta,
20. 60,000 drb vörös ostya (1000 drb),
21. 5 kgr. nyomda szivacs,
22. 8 " " könyvmai festék,
23. 5 " " gummi arabicum,
24. 60 üveg cink preparatum (1/2 literes üvegben),
25. 30 " " finom táblaolaj (1/2 literes üvegben),
26. 30 " " átbélyegző festék (fekete és viola),
27. 40 " " vörös carmin tinta,
28. 80 " " vegytinta,
29. 50 gombolyag varrocérna beszerzése végett az arlejtés és zárt ajánlatok tárgyalása **1899. évi augusztus hó 7-ik napján délelőtti 9 órakor** a zombori kir. törvényszék polgári tanácstermében tartatik meg.

Arlejtési szándékozók tartoznak az arlejtés meg-
kezdése előtt a kikiáltási ár 10%-át, vagyis jelen eset-
ben 137 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881. évi
LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óva-
déképes értékpapírban a kir. törvényszéki elnök ke-
zébe letenni.

A szállításra netán beadandó zárt ajánlatok kellő-
képpen kiállítva és bánatpénzzel ellátva az arlejtés meg-
kezdésének órájáig a zombori kir. törvényszék elnök-
ségénél nyújtandók be.

A benyújtandó ajánlatban nemcsak az egyes cikkek
egyes ára, hanem az elősorolt szükségletek együttes
ára számmal és betűvel is kiirandó, valamint a beszer-
zési forrás minden egyes cikknél igazolandó, továbbá azon
kijelentést kell tartalmaznia, hogy vállalkozó a feltételeket
ismeri s azoknak magát aláveti.

Az arlejtési feltételek, valamint a minták a kir.
törvényszék irodaigazgatójánál a délelőtti hivatalos órák
alatt megtekinthetők.

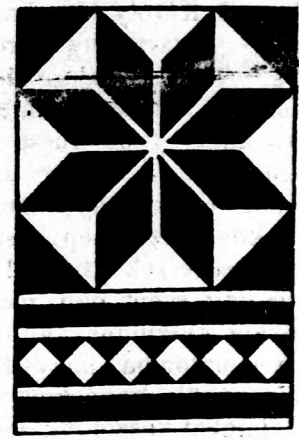
Zomborban, 1899. évi június hó 21-én.

Gozdu Elek,
kir. törvényszéki elnök.

NOVÁK G.
márvány, mozaik és cementárúk
gyári főüzlete:

Zomborban,
megyeháztér Odry-féle házban.
Képviseelője és üzletvezetője.
Csavrak Mihály.

Elvállal mindennemű cement munkát, ugymint:

**gránit terrasót, fürdőkádak felállítását és kapubejárók keramitlapokból
betonburkolatba való lerakását,
nedves lakások és falak szárazzátételét, pincék és padlások, magtárak betonrozását,
sirkőlapok készítését.**

Raktárt tart nagy választékban műcement, mozaik-keramit és metlachi
lapokból, valamint agyagcsövekből.

Beocsini portlandcement és hidraulikus mész nagyban és kicsinybeni eladása. 10-3

6004. sz.
tkvi 1899.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi ható-
ság közhírré teszi, hogy a bezdáni takarékpénztár
részvénytársaság végrehajtatónak Kedves András végre-
hajtást szenvedő elleni 200 frt tőkekövetelés és jár-
lékai iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. tör-
vényszék területén lévő, Bezdánban fekvő, a bezdáni
1533 sz. betétben A. t. a. foglalt és Kedves András
tulajdonánál bejegyzett I. sor, 185. hr. és 1117. ö. i. sz.
ház és 117 □ öl beltelekre 340 frtban ezennel meg
állapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és
hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1899-ik évi
augusztus hó 9-ik napján délelőtti 10 órakor** Bezdán
közégbáznál megtartandó nyilvános árverésen a meg-
állapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan
becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi
LX-ik törvényeikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal
számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333.
szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában
kijelölt óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez
letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értel-
mében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelye-
zéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszol-
gáltatni.

Kelt Zomborban, 1899. évi május hó 29-én.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. trvszéki bíró.

794. szám.
1899.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A kandlei dunai partbiztosítás fentartására az 1899.
évben szükséges 3760 m² kőhányási kőanyag szállításá-
nak vállalatilag való biztosítására **1899. évi július
hó 18-án délelőtti 10 órakor** a zombori m. kir.
folyamérnöki hivatalnál zárt ajánlati versenyárgyalás
fog tartatni.

A szállítási feltételekre és a megkövetendő szerző-
dékre vonatkozó összes adatok, valamint a benyújtandó
ajánlatok mintája alulírott hivatalnál a hivatalos órákban
megtekinthetők.

Zombor, 1899. évi június hó 22-én.

2-1 **M. kir. folyamérnöki hivatal.**

5759. szám.
kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Novoszellő községben lemondás folytán meg-
tűszedett és 300 frt évi fizetéssel javadalmazott községi
íróki állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom a
pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kér-
vényeiket hozzám **folyo hó 30-ig** annál is inkább
beterjeszessék, mert a később érkezőket figyelembe venni
nem fogom.

N.-Palánkán, 1899. évi június hó 17-én.

Hipp Dezső,
főszolgabíró.

177. szám.
1899.

Hirdetmény.

A titeli rétkezelő bizottság közhírré teszi, hogy az
I. öblözetben 6694 hold, II. öblözetben 325 hold, III.
öblözetben 2619 hold, IV. öblözetben 2620 hold, VI.
öblözetben 2988 hold és rétköz 1329 hold körül réti
földekre vonatkozó vadászati jog az 1899. évi augusztus
hó 1-étől 1905. évi július hó 31-éig bérbé fog adatni.

A vadászati jog a bizottság irodájában Titelen
1899. évi július hó 15-én adatik ki, ahol a közle-
lebbi feltételek is megtekinthetők.

Minden öblözetben külön-külön fog a vadászati jog
kiadatni.

Kelt Titelen, 1899. évi június hó 19-én.

Nikowitz Ede,
a rétkezelő bizottság elnöke.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

15103. sz.
alisp. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága
1001/közgy. 1897. számú határozatával a boldog emléktől
László főherceg ur Ófensége emlékére Cirkvenicán alapít-
ott „László gyermekotthonban“ egy ágy-alapítványt tett.

A „László gyermekotthon“ célja a szegény, gyöngé-
es gyógykezelést igénylő gyermekeknek, valláskülömbőség
nélkül, biztos menhelyet nyújtani, őket teljes ellátás,
rubázat, fehérnemű, fürdőzés és orvosi gondozásban ré-
szesíteni.

A felvett gyermek egyfolytában az év minden sza-
kában addig maradhat a gyermekotthonban, még annak
szükségességét az igazgató orvos látja, avagy az alább
kittüntetett legmagasabb életévet el nem érte.

E bemutatás jogát Bács-Bodrogh vármegye közön-
sége gyakorolja, kinek alapítványi helyére a felvétel,
valamint az elhelyezés, ellátás, rubázat és ápolás ingyen
eszközöltetik. Az oda- és visszautazási költségek azonban
a hozzátartozók vagy az illetőségi községek által fede-
zendők. A gyermek mindig egy megbízható kísérővel
küldendő.

Bács-Bodrogh vármegye ezen ágy-alapítványi he-
lyére folyamodhatnak Bács-Bodrogh megyei születésű
vagy a vármegye szolgálatában álló szülőktől származó,
vallás és felekezeti különbség nélkül, az 5 évet betöl-
tött, de 15 évet még el nem ért gyermekek, ha orvosi
bizonyítvánnyal igazolják, hogy tengeri fürdőre szük-
ségük van.

Fel nem vehetők a „László gyermekotthon“ alap-
szabályainak 8. §. értelmében a gyógyíthatatlan, idiotikus,
epileptikus, tuberculosus gyermekek, valamint vörheny,
báránymilló vagy trachomában szenvedők, vagy oly
családból származottak, melyekben az utolsó 6 hét alatt
a fentnevezett betegségek egyike előfordult.

A felvétel iránt beadott kérvények következőleg
szerezendők fel az alapszabály 11. §-a értelmében:

- a) születési és keresztelési bizonylat;
- b) illetőségi bizonylat;
- c) szegénységi bizonylat;
- d) orvosi bizonyítvány a megállapított betegségről;
- e) orvosi bizonyítvány arról, hogy a felveendő
családjában az utolsó 6 hét alatt ragályos betegség elő-
nem fordult;
- f) jótállás az oda- és visszautazás költségeinek fe-
dezését illetőleg;
- g) jótállás mely szerint a gyermek szülei kötelezik
magukat az igazgató orvos felszólítására a gyermeket
bármikor elvinni.

Felhívom tehát mindazon a fentiek szerint igény-
jogosult szülőket, kik beteg gyermekeik részére Bács-
Bodrogh vármegye ágy-alapítványi helyét elnyerni óhajt-
ják, hogy a fentebbiek szerint szabályszerűen kiállított
kérvényeiket hozzám **folyo hó 31-éig**
annál is inkább nyujtsák be, mert a később beérkezőket
és a kellően fel nem szerelteteket figyelembe venni nem
fogom.

Az ágy-alapítvány mikénti betöltéséről a folyamodók
a kérvények mellékleteinek visszajuttatásakor értesítettni
fognak.

Zomborban, 1899. évi június hó 21-én.

Karácson s. k.,
alispán.

3-1

1037. szám.
kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Gákova községénél tresedésben lévő rendőrzetési
és két gyalogrendőri állásra pályázatot nyitunk.

A rendőrzetési évi fizetése 360 frt, a rendőröké
egyenként 240 frt készpénz a községtől pénztárból havi
utólagos részletekben.

Az egyenruhát a rendőrzetési és rendőrök saját-
jukból kötelesek beszerezni. Fegyverről és lövegről a
község gondoskodik.

A szabályszerűen felszerelt pályázati kérvények
Gákova község előljárási bizottságánál **folyo évi július hó
10-ig** benyújtandók.

Gákován, 1899. június hó 22-én.

2-1 **A községi előljárási bizottság.**